

VASTSELIINA GÜMNAASIUM

GÜMNAASIUMIASTME

ÕPPEKAVA

ÜLDOSA

SISUKORD

1. peatükk	4
ÜLDSÄTTED	4
MISSIOON.....	4
2. peatükk	5
ÜLDOSA	5
1. jagu	5
§ 1. Gümnaasiumihariduse alusväärtused	5
2. jagu	6
ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID.....	6
§2. Gümnaasiumi sihiseade	6
§ 3. Üldpädevused ja ainevaldkonnad.....	6
§ 4. Vastseliina Gümnaasiumis taotletavad pädevused.....	9
3. jagu	10
ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS NING AJAKASUTUS	10
§ 5. Üldised põhimõtted õppe ja kasvatuse korraldusele ning ajakasutusele...	10
§ 6. Distantõppe käsitlus	11
§ 7. Ainekursuste mahud üldsuunas	12
§ 8. Tunnijaotusplaan gümnaasiumiastmes	15
4. jagu	16
LÄBIVAD TEEMAD	16
§ 9. Läbivad teemad	16
4. jagu	17
ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED	17
§ 10. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted...	17
5. jagu	18
HINDAMINE JA GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE	18
§ 11. Hindamise korraldus.....	18
§ 12. Hinded viiepallisüsteemis.....	19
§ 13. Hinde vaidlustamine	21
§ 14. Kokkuvõttev hindamine, klassikursuse ja gümnaasiumi lõpetamine	21
§ 15. Täiendavad alused gümnaasiumist väljaarvamiseks	22
§ 16. Gümnaasiumi lõpetamine.....	22
5. jagu	23
ÕPILASE TUNNUSTAMINE.....	23
§ 17. Kiituskirjaga „Väga hea õppimise eest“ tunnustamine	23
§ 18. Kiituskirjaga „Väga heade tulemuste eest üksikus õppeaines“ tunnustamine.....	23
§ 19. Kuld- ja hõbemedaliga tunnustamine.....	23

§ 20. Vastseliina Gümnaasiumi tänu- ja kiituskirjaga tunnustamine.....	24
§ 21. Direktori käskkirjaga tunnustamine	24
6. jagu	25
ÕPILASTE NÕUSTAMINE.....	25
§ 22. Õpilaste nõustamine ja hariduslike erivajadustega õpilased.....	25
7. jagu	26
KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS	26
§ 23. Karjääriõpetuse lähtealused.....	26
8. jagu	27
ÕPETAJA TÖÖKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED.....	27
§ 24. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted.....	27
9. jagu	30
ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	30
§ 25. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord	30

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

MISSIOON

Elukestvate õppimisele orienteeritud teadlike valikutega noore kujundamine.

VISIOON

Mitmekülgse hariduse alustala

KOOLI PÕHIVÄÄRTUSED

AUSUS

AVATUS

HOOLIVUS

KOOSTÖÖ

Vastseliina Gümnaasiumi eesmärgiks on kujundada ja toetada noore inimese arengut ning väärtustada elukestva õppeolulisust igapäevases elus. Meeskonnatöö tulemusena tagatakse

eesmärgipärane õpetamine, lähtudes õpilase individuaalsusest ja kaasava hariduse põhimõttest.

2. peatükk

ÜLDOSA

1. jagu

§ 1. Gümnaasiumihariduse alusväärtused

- (1) Gümnaasiumihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning tema individuaalsetest eripäradest ja isiklikest huvidest tulenevate haridusvajaduste rahuldamist. Gümnaasiumis luuakse igale õpilasele võimalused tema võimete maksimaalseks arenguks õpilase eelistusi arvestades, loovaks eneseteostuseks, teaduspõhise maailmapildi kinnistumiseks ning emotsionaalse, sotsiaalse ja kõlbelise küpsuse saavutamiseks.
- (2) Gümnaasiumis jätkatakse põhikoolis teostatud väärtuskasvatust, kujundades eelkõige väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostöömimise aluseks. Tähtsustatakse väärtusi, mis aitavad kaasa ühiskonna inimvara ning riigi majanduse arengule.
- (3) Riiklikus õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
- (4) Gümnaasiumiharidus on jätkuks põhiharidusele uue põlvkonna sotsialiseerimisel, see rajaneb eesti kultuuri traditsioonidel, Euroopa ühisväärtustel ning maailma kultuuri-ja teadussaavutustel. Gümnaasiumihariduse omandanud vaimselt, sotsiaalselt, emotsionaalselt, kõlbeliselt ja füüsiliselt küpsed inimesed tagavad Eesti ühiskonna sotsiaalse, kultuurilise, majandusliku ja ökoloogilise arengu jätkusuutlikkuse.

2. jagu

ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

§2. Gümnaasiumi sihiseade

- (1) Gümnaasiumil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Gümnaasiumi ülesanne on noore inimese ettevalmistamine toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgke teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.
- (2) Gümnaasiumi õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus on see, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda oma edasine haridustee. Gümnaasiumi ülesanne on luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppe
- (3) Nimetatud ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks keskendutakse:
  - 1) õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla;
  - 2) adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
  - 3) iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;
  - 4) edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;
  - 5) kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.
- (4) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

§ 3. Üldpädevused ja ainevaldkonnad

- (1) Pädevus on asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld-, valdkonna- ja õppeainepädevusteks.

(2) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

(3) **Üldpädevused on:**

1) **Kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide ja eetika seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada kunsti ja loomingut ning kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel; olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse.

2) **Sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja põlvkondlikke väärtusi; austada erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis.

3) **Enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata adekvaatselt oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme; käituda inimsuhetes sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri.

4) **Õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada erinevaid õpistrateegiaid ja õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi

varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi.

5) **Suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada emakeeles ja iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust, kasutada korrektset ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

6) **Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt.

7) **Ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada lühi- ja pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid.

8) **Digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

(4) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

(5) Vastseliina Gümnaasiumi õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeeled;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusained;
- 5) sotsiaalsained;
- 6) kunstained;
- 7) kehaline kasvatus.

§ 4. Vastseliina Gümnaasiumis taotletavad pädevused

(1) **Vastseliina Gümnaasiumi õpilane:**

- * **V**äärtustab õppimist
- * **A**ustab kodu, perekonda, peab lugu enesest ja kaasinimestest
- * **S**uudab otsustada, vastutada
- * **T**unneb ja täidab ühiskonnas üldkehtivaid reegleid
- * **S**uhtub lugupidavalt isamaasse, austab teiste rahvaste kultuure
- * **E**esmärgistab oma tegevust, oskab hinnata ja planeerida
- * **L**oov ja ettevõtlik
- * **I**nnustab kaaslasi oma eeskujuga
- * **I**nnovaatiliste ideedega õppija
- * **N**äeb ja mõistab vajadust teha koostööd
- * **A**rendab kehalisi võimeid ja hindab tervislikke eluviise

(2) Gümnaasiumi õpilane omab väljakujunenud loodusteaduslikku maailmapilti ning mõistab nüüdisaegse loodusteaduse olemust, teab globaalprobleeme, võtab kaasvastutuse nende lahendamise eest, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid.

3. jagu

ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS NING AJAKASUTUS

§ 5. Üldised põhimõtted õppe ja kasvatuse korraldusele ning ajakasutusele

- (1) Vastseliina Gümnaasium võimaldab õppe gümnasistidele üldsuunas.
- (2) Kooli õppetöö toimub päevases õppevormis.
- (3) Õppeaasta algus on 1. september.
- (4) Kooli õppeaasta arvestusühikud on õppetund, õppepäev, õppenädal, kursus, õppeaasta.
  - 1) Õppetunni pikkus on 45 minutit.
  - 2) Õppepäeva ja õppenädala pikkus on määratud tunniplaaniga.
  - 3) Kursuse ajaline kestvus on 35 õppetundi.
  - 4) Õppeaasta on määratud perioodiga 1.septembrist järgmise aasta 31. augustini.
- (5) Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust.
- (6) Õppeaasta jooksul õpilastelt nõutud läbitud kursuste hulk on määratud tunnijaotusplaanis, mis on koostatud riiklikust õppekavast, kooli õppekavast ja õpilase valikutest lähtuvalt.
- (7) Õppetundide arv ja nende järjekord õppepäevas ning õppenädalas määratakse tunniplaanis. Tunniplaani kinnitab kooli direktor.
- (8) Vastseliina Gümnaasiumis kehtivad Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kehtestatud koolivaheajad.
- (9) Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg fikseeritakse ainekavas ja õpetaja töökavas. Õppekäigud on kinnitatud kooli õppekäikude plaanis klassiti.
- (10) Vastseliina Gümnaasiumis toimuvad üleminekuksamid 10. ja 11. klassis.
- (11) 11. klassis arvestatakse ühe üleminekuksamina õpilase poolt koostatud uurimistöõ, mille kaitsmine toimub mai lõpus ja mis on ühtlasi gümnaasiumi lõpetamiseks vajalik koolieksam.
- (12) Kooli õppenõukogu otsusest tulenevalt võib muuta õpilasuurimuse koostamise perioodi, kui see ei ole antud õppeaastal kehtinud eriolukorra või epidemioloogilise haiguse leviku takistamiseks rakendatud meetmetest ja piirangutest tingitud õppekorralduslike erisuste tõttu võimalik.
- (13) 10. klassi ja 11.klassi teise üleminekuksami õppeaine otsustatakse õppenõukogus ja tehakse õpilastele teatavaks veebruari alguses.

- (14) Üleminekueksami materjalid koostab aineõpetaja ja need kinnitab direktor hiljemalt 10 päeva enne eksami algust.
- (15) Üleminekueksamid toimuvad mai viimasel nädalal.
- (16) Enne üleminekueksamit antakse õpilastele üks õppetööst vaba päev.
- (17) 12. klassis sooritab õpilane vabal valikul gümnaasiumi koolieksami järgmiste kohustuslike õppeainete seast (kirjandus, vene keel, saksa keel, bioloogia, geograafia, keemia, füüsika, ajalugu, ühiskonnaõpetus). 11. klassis on lähtuvalt kooli õppekavast õpilastel võimalus sooritada gümnaasiumi lõpetamiseks vajalik koolieksam keemias ja geograafias.
- (18) Kooli õppenõukogu otsusest tulenevalt ei pea õpilane sooritama koolieksamit, kui see ei ole tulenevalt epidemioloogilise haiguse leviku takistamiseks rakendatud meetmetest ja piirangutest tingitud õppekorralduslike erisuste tõttu võimalik või on oluliselt raskendatud.
- (19) Võõrkeelte õpetamisel on arvestatud, et erinevatest koolidest Vastseliina Gümnaasiumisse õppima asunud õpilased saaksid jätkata põhikoolis alustatud võõrkeelte õppimist. Koolis õpetatakse A võõrkeelena inglise ja B- võõrkeelena õpetatakse vene ja saksa keelt. Kahe võõrkeele õppimine tunnijaotuskavas ettenähtud mahus on õpilastele kohustuslik.

§ 6. Distantõppe käsitlus

- (1) Distantõppe õiguslik korraldus tuleneb PGS § 24 lõikest 5, mille kohaselt juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, mida võib korraldada e-õppena (edaspidi käesoleva dokumendi tähenduses distantõpe).
- (2) Eesmärgiga tõkestada tuvastatud nakkushaiguse levikut, vormistab direktor distantõppele ülemineku otsuse käskkirjaga. Enne käskkirja andmist tuleb distantõppele ülemineku otsus eelnevalt kooskõlastada Terviseametiga, kuna Terviseamet on pädev hindama nakkushaiguse edasist leviku riski ning soovitada nakkushaiguse leviku tõkestamiseks sobilikke ja põhjendatud meetmeid.
- (3) Õpilasele tagatakse distantõppe ajal õppetunnis juhendatud õpe. Täpsemad kokkulepped on kirjas dokumendis “Vastseliina Gümnaasiumi põhimõtted õppe korraldamisel virtuaalses keskkonnas”
- (4) Õpilasele antakse juhendatud õppe ajal selged õpijuhised, pidevalt toimub õppimise tagasisidestamine.
- (5) Õpilane saab vajadusel individuaalset juhendamist ja tagasisidet.

- (6) Hariduslike erivajadustega õpilastele tagatakse vanema nõusolekul kontaktõpe, arvestades sealjuures riigi poolt tulenevaid juhiseid. Distsantsõppe rakendamisel peab tagama õpilastele suurima võimaliku ja vajaliku abi, õppe juhendamise ning toetuse.
- (7) Distsantsõppe ajal pööratakse õpilastega suhtlemisele suuremat tähelepanu kui tavaolukorras, tagades pideva kontakti õpilastega.
- (8) Distsantsõppe ajal tagatakse õpilastele tugiteenuste kättesaadavus ja koolitervishoiuteenus.

§ 7. Ainekursuste mahud üldsuunas

(1) Kursuste mahud ainete kaupa selles suunas on järgmised:

tabel 1

Aine	Kohustuslike kursuste hulk	Valikkursuste hulk		Kokku
Eesti keel	6	1	Kohustuslik	7
Kirjandus	5	2	Kohustuslik	7
B2 Võõrkeel	5	4	Kohustuslik	9
B1 Võõrkeel	5	4	Kohustuslik	9
„Lai” Matemaatika	14	1	Kohustuslik	15
Bioloogia	4	1	Kohustuslik	5
Geograafia + inimgeograafia	3		Kohustuslik	3
Keemia	3	3	Valitav	6
Füüsika	5	1	valitav	6
Ajalugu	6			6
Ühiskonnaõpetus	2			2
Inimeseõpetus	1	1	Valitav	2
Kunstiõpetus	2			2
Muusikaõpetus	3			3
Kehaline kasvatus	5			5
Usundilugu		1	Valitav	
Filosoofia		1	Valitav	1
Joonestamine		2	Valitav	2
B2 Võõrkeel		3	Valitav	3
Informaatika		2	Valitav	2
Eesti kultuurilugu		2	Valitav	2
Uurimistööde alused		2	Valitav	2
Tantsuõpetus (kehaline kasvatus)		2	Valitav	2
Võrukeelne kirjandus		2	Valitav	2
Kodundus		2	Valitav	2
Riigikaitse		2	Valitav	2
B1 Võõrkeel (praktiline vene keel)		1	Valitav	1
Ettevõtlus ja karjäär		1	Valitav	1
B2 võõrkeel		3	Valitav	3
Usundiõpetus		2	avatakse 15 õpilasega	2

- (2) Gümnaasiumiastme kohustuslike kursuste hulk (69 kursust) on võetud Gümnaasiumi Riiklikus õppekavas loetletud kohustuslike kursuste põhjal. Aluseks on võetud, et selle suuna valinud õpilane läbib „Laia matemaatika” õppemahu (14 kohustuslikku kursust + 1 kohustuslik valikkursus).
- (3) Valikkursustest on õpilasele kohustuslikuks tehtud 13 kursust (kohustuslikud valikkursused).
- (4) Selleks, et gümnaasiumiõppe jooksul läbida nõutavad 96 kursust tuleb õpilasel täiendavalt gümnaasiumiastme jooksul valida vähemalt 14 valikkursust tabelis 1 loetletud valikkursuste hulgast. Nimetatud kursuste valikud tehakse üldjuhul kogu klassi jaoks.

(5) Valikkursuste loend gümnaasiumiastmes

tabel 2

Ainevaldkond	Kursuste arv	Kursuse nimetus
Eesti keel	1	„Argumenteerimine – põhjendamise jõud“
Kirjandus	3	„Müüt ja kirjandus“
		„Draama ja teater“/ „Kirjandus ja film“
		Võrukeelne kirjandus
B2 - võõrkeel	7	Inglise/Saksa keele kursus 1-7
B1 - võõrkeel	6	Ruusa*/Vene* keele kursus 1-4 Praktilise vene keel
Matemaatika	1	Kordamine riigieksamiks
Bioloogia	1	Looduse mitmekesisus
Keemia	3	„Keemiliste protsesside seaduspärasused“
		„Elementide keemia“
		"Praktilisi töid keemias"
Füüsika	3	„Füüsika ja tehnika“
		„Teistsugune füüsika“
		„Põhitõed kodu elektrisüsteemist“
Joonestamine	2	Joonestamine 1
		Joonestamine 2
Eesti kultuurilugu	2	Eesti kultuuri- ja muusikalugu
		Koos muusitseerimine
Arvutiõpetus	2	Arvutiõpetus 1
		Arvutiõpetus 2
Uurimistööde alused	1	Uurimistööde alused 1
Kehaline kasvatus	2	Tantsuõpetus 1
		Tantsuõpetus 2
Kodundus	2	Kodundus 1
		Kodundus 2
Riigikaitseõpetus	2	Riigikaitseõpetus 1
		Riigikaitseõpetus 2
Karjäär ja ettevõtlus	1	Karjäär ja ettevõtlus 1
Usundiõpetus	2	Usundiõpetus 1
		Usundiõpetus 2

§ 8. Tunnijaotusplaan gümnaasiumiastmes

(1) Gümnaasiumiosa tunnijaotusplaan on järgmine:

tabel 3

	Õppeaine	10.klass	11.klass	12.klass
K O H U T U S L I K U D	Eesti keel	2	2	3
	Kirjandus	2	3	2
	B-2 võõrkeel (inglise, saksa)	4	4	4
	B-1 võõrkeel (vene, saksa)	3	3	3
	Matemaatika	5	5	5
	Loodusgeograafia	1	1	
	Inimgeograafia		1	
	Bioloogia		2	3
	Keemia	2	1	
	Füüsika	2	2	1
	Ajalugu	2	2	2
	Ühiskonnaõpetus			2
	Muusika	1	1	1
	Kehaline kasvatus	2	2	1
	Kunst	1	1	
V A L I K K U R S U S E D	Informaatika	1	1	
	Tantsuõpetus			
	Usundilugu/filosoofia			1
	Uurimistöö alused	1		
	Kodundus	2		
	Riigikaitse*	2	2	
	Psühholoogia*	1	1	
	Perekonnaõpetus*	1	1	
	Karjääriõpetus			1
	Joonestamine			2
	Praktiline vene keel			2
	Võrukeelne kirjandus ¹			2
	Finantskirjaoskus ²			
Õiguse alused			1	
Klassi koormus	33	33	33	

* Lähtuvalt õpilaste soovist ja kooli võimalustest valitakse kas riigikaitse või perekonnaõpetus ja psühholoogia.

¹ Kursusi „Võrukeelne kirjandus“ õpetab Võru Instituut oma õppekava järgi

² Gümnaasiumiülene veebipõhine valikkursus

4. jagu

LÄBIVAD TEEMAD

§ 9. Läbivad teemad

- (1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineüleised ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.
- (2) Läbivate teemade õpe realiseerub Vastseliina Gümnaasiumis eelkõige:
  - 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
  - 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
  - 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
  - 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
  - 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.
- (3) Kohustuslikud läbivad teemad on:
  - 1) **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
  - 2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;

- 3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4) **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) **teabekeskond** – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 6) **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning osalema tervist edendava keskkonna kujundamises;
- 8) **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

4. jagu

ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED

§ 10. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

- (1) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid peavad toetama õppekavas määratletud üld- ja valdkonnapädevuste saavutamist.

- (2) Ülekoolilisi ja koolidevahelisi projekte kavandatakse üldjuhul enne õppeaasta algust. Projekte võib kavandada ka käesoleva õppeaasta jooksul lisanduva teabe alusel. Projekti alguses saadakse kinnitus kooli direktorilt rahastamiseks. Projekte tutvustatakse õppenõukogus või infopooltunnis ning esitatakse kinnitamiseks direktorile.
- (3) Projekte võivad kirjutada ainekomisjonid, aineõpetajad, õpilasesindus, huviringide juhid, klassikollektiivid, kooli juhtkond ja teised kooliga seotud huvigrupid, isikud.
- (4) Projektide koostamisel on soovitatav arvestada sihtgruppi, kellele projekt on suunatud.
- (5) Projektid keskenduvad läbivate teemade ja pädevuste rakendamisele.
- (6) Kokkuvõtte projekti läbiviimisest teeb projekti koordinaator õppenõukogus või infopooltunnis. Projektide läbiviimist kajastatakse kooli kodulehel.

5. jagu

HINDAMINE JA GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE

§ 11. Hindamise korraldus

- (1) Hindamise eesmärk Vastseliina Gümnaasiumis on:
  - 1) toetada õpilase arengut;
  - 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
  - 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
  - 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
  - 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
  - 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
- (2) Hindamine on süstemaatiline teabekogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.
- (3) Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis. Soovitatav on kasutada hindamisel õpilase motiveerimiseks märki „+“ ja „-“ (v.a. kokkuvõtval hindamisel).

- (4) Muusikas, kunstis, kehalises kasvatuses arvestatakse õpitulemuste arvestuslikul hindamisel ka õpilase individuaalset arengut.
- (5) Valikainete kursustel „Võrukeelne kirjandus”, „Riigikaitseõpetus”, „Tantsuõpetus”, „Informaatika”, „Karjääriõpetus” on kasutusel arvestuslik hindamine.
- (6) Iga aineõpetaja fikseerib oma hindamise põhimõtted ainekavas, mis peab vastavuses olema kooli õppekava nõuetega.
- (7) Õpilane saab aineõpetajalt ainekursuse esimesel tunnil teada ainenõuded: mida ja millal antud õppeaines hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.
- (8) Vastseliina Gümnaasiumis on kasutusel elektronpäevik (eKool), kuhu sisestatakse andmed õpilase kohta, kolme õppeaasta kursusehinded, kooliastme hinded ning eksamihinded.
- (9) Õpilane saab oma hinnete kohta teavet aineõpetajatelt, klassijuhatajalt ja eKooli vahendusel. Lapsevanemal või eestkostjal on õigus saada teavet oma lapse hinnete kohta õpetajatelt, klassijuhatajalt või eKooli vahendusel.
- (10) Õpilasele, kelle vanemal puudub eKooli kasutamise võimalus, saadetakse kord kuus klassijuhataja poolt koju väljaprintitud hinnete leht.
- (11) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning oma hinnete kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.
- (12) Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord määratakse kooli õppekavas.
- (13) Nõuded õpilase käitumisele esitatakse gümnaasiumi kodukorras.

§ 12. Hinded viiepallisüsteemis

- (1) Hindamisel viiepallisüsteemis on soovitatav õpilaste motiveerimiseks kasutada „+” ja „–” märke (va kursuse- ja eksamihinded).
- (2) Hindega «väga hea» hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemus), kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav.
  - 1) hindega „5+” hinnatakse suurepärase õpitulemust, milles pole ühtegi viga s.t. õpilane on saanud 100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;

- 2) hindegaga „5” hinnatakse õpitulemust, milles õpilane on saanud 95%-99% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
  - 3) hindegaga „5-” hinnatakse õpitulemust, milles õpilane on saanud 90%-94% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
- (3) Hindega «hea» hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi.
- 1) hindegaga „4+” hinnatakse õpitulemust, milles õpilane on saanud 86%-89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
  - 2) hindegaga „4” hinnatakse õpitulemust, milles õpilane on saanud 80%-85% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
  - 3) hindegaga „4-” hinnatakse õpitulemust, milles õpilane on saanud 75%-79% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
- (4) Hindega «rahuldav» hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu.
- 1) hindegaga „3+” hinnatakse õpitulemust, milles õpilane on saanud 70%-74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
  - 2) hindegaga „3” hinnatakse õpitulemust, milles õpilane on saanud 56%-69% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
  - 3) hindegaga „3-” hinnatakse õpitulemust, milles õpilane on saanud 50%-55% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
- (5) Hindega «2» («puudulik») hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «2», kui õpilane on saanud 20–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- (6) Hindega «1» («nõrk») hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «1», kui õpilane on saanud 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- (7) Kui õpilane on puudunud töö toimumise päeval, või on jätnud oma tööülesanded sooritamata, siis tehakse e-Kooli sissekanne „0”, mis tähistab tegemata tööd. Tegemata töö tuleb õpilasel sooritada kokkuleppel aineõpetajaga.
- (8) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”. Sellise töö tulemust ei ole õpilasel võimalik järele vastata.

- (9) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik”, „nõrk” või „0”, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

§ 13. Hinde vaidlustamine

- (1) Õpilasel ja lapsevanemal on õigus saada selgitusi väljapandud hinde õigsuse kohta, selleks pöördub ta esmalt:
- 1) aineõpetaja poole, kes selgitab hinde või hinnangu kujunemise protsessi;
  - 2) kui õpilane või lapsevanem ei nõustu aineõpetaja selgitustega, on tal õigus pöörduda klassijuhataja poole;
  - 3) klassijuhataja organiseerib vajadusel hinde vaidlustamise kooli juhtkonna juures.
- (2) Hindamise ja hinde panekuga seotud probleemid lahendatakse koolisisiselt.

§ 14. Kokkuvõttev hindamine, klassikursuse ja gümnaasiumi lõpetamine

- (1) Õpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kokkuvõtvalt kursusehinnetega viie palli süsteemis.
- (2) Kool võib valikkursuste hindamisel kasutada hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”, neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.
- (3) Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata õpetajaga kokkulepitud ajaks, loetakse antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk”.
- (4) 10. ja 11. klassis viiakse üle järgmisesse klassi õpilane, keda on hinnatud kõikides õppeainetes vähemalt rahuldavalt. Põhjendatud erandjuhul võib õpilase üle viia järgmisse klassi, kui tal on kuni kahes õppeaines alla poolte kursusehinnetes välja pandud „nõrk” või „puudulik”.
- (5) Gümnaasiumis jäetakse täiendavale õppetööle õpilane, kellel on mitterahuldavaid kursusehinneid õppeperioodi lõpus. Täiendavat õppetööd on võimalik sooritada kuni 31. augustini. Üldjuhul peab olema täiendav õppetöö sooritatud enne viimast õppeaasta õppenõukogu.
- (6) Gümnaasiumiastmel õppivaid õpilasi ei jäeta üldjuhul klassikursust kordama, va tervislikel põhjustel, kui õpilane on selleks soovi avaldanud.

- (7) Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.–12. klassi kursusehinnete alusel viie palli süsteemis. Kooliastme hinde väljapanekul teeb lõpliku otsuse õpetaja arvestades kõiki kursusehindeid. Kooliastmehinde kujunemisel võib õpetaja määravamaks lugeda viimase kooliaasta kursusehindeid.
- (8) Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 17 lõikele 4 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana (nt muusikakool ja sporditegevus).

§ 15. Täiendavad alused gümnaasiumist väljaarvamiseks

- (1) Õpilane arvatakse gümnaasiumist välja, kui õpilane korduvalt rikub:
  - 1) õppet puudumisest teavitamise korda;
  - 2) kooli rajatiste, ruumide, raamatukogu, õppe-, spordi-, tehniliste ja muude vahendite tasuta kasutamise korda õppekavavälises tegevuses;
  - 3) vaimset või füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamise, neile reageerimise, juhtumitest teavitamise, nende juhtumite lahendamise korda;
  - 4) õpilaspileti kasutamise korda.
- (2) Õpilane arvatakse koolist välja, kui ta kasutab korduvalt esemeid või aineid viisil, mis toovad kaasa esemete või ainete hoiule võtmise.

§ 16. Gümnaasiumi lõpetamine

- (1) Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:
  - 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad, valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
  - 2) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele (inglise või saksa keele) riigieksamid;
  - 3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele kooli õppekavas gümnaasiumi koolieksami;
  - 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.
- (2) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on

vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

5. jagu

ÕPILASE TUNNUSTAMINE

§ 17. Kiituskirjaga „Väga hea õppimise eest“ tunnustamine

- (1) Kiituskirjaga „Väga hea õppimise eest“ tunnustatakse X– XI klasside õpilasi.
- (2) Gümnaasiumi õpilast tunnustatakse kooli õppenõukogu otsusel kiituskirjaga «Väga hea õppimise eest», kui tema õppeaasta kursusehinded on „4“ ja „5“ ning kelle kursusehinnete mõtteline koondhinne on „5“ või arvestatud. Arvesse läheb ka uurimistöö või praktilise töö hinne, mis peavad olema „5“.
- (3) Ettepaneku õpilase tunnustamiseks teeb klassijuhataja.

§ 18. Kiituskirjaga „Väga heade tulemuste eest üksikus õppeaines“ tunnustamine

- (1) Kiituskirjaga «Väga heade tulemuste eest üksikus õppeaines» tunnustatakse kooli õppenõukogu otsusel XII klassi õpilasi, kes on saavutanud väga häid tulemusi ühes või mitmes õppeaines. Nende õppeainete kooliastmehinne peab olema „5“ ja nende kursuse hinded X, XI ja XII klassis peavad olema 2/3 juhul „5“ ning koolieksami hinne on „5“. Ülejäänud õppeainetes edasijõudmine peab olema vähemalt rahuldav.
- (2) Ettepaneku õpilase tunnustamiseks teeb aineõpetaja.

§ 19. Kuld- ja hõbemedaliga tunnustamine

- (1) Kuldmedaliga tunnustatakse gümnaasiumilõpetajat, kelle kõigi õppeainete kooliastmehinne on „väga hea“.
- (2) Hõbemedaliga tunnustatakse gümnaasiumilõpetajat, kellel kuni kahes õppeaines on kooliastmehinne vähemalt «hea» ja ülejäänud õppeainetes «väga hea».
- (3) Õppenõukogu otsusel võib anda gümnaasiumilõpetajale võimaluse enne eksamiperioodi algust parandada ühes aines kooliastmehinnet.

- (4) Ettepaneku õppenõukogule õpilase kuld- või hõbemedaliga tunnustamiseks teeb klassijuhataja ning autasustamise otsustab kooli õppenõukogu.

§ 20. Vastseliina Gümnaasiumi tänu- ja kiituskirjaga tunnustamine

- (1) Vastseliina Gümnaasiumi tänukirjaga tunnustatakse Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel silmapaistvalt ühiskondlikult aktiivset õpilast, kelle õppeedukus on võimetekohane ja käitumine vähemalt rahuldav. Ettepaneku õpilase tunnustamiseks teeb klassijuhataja.
- (2) Gümnaasiumiõpilast tunnustatakse kooli kiituskirjaga „Väga hea ja hea õppimise eest” õppeperioodi lõpul, kui tema kursuste hinded kõikides õppeainetes on „5” ja „4” või üks kursusehinne on rahuldav (muusikaõpetus või kehaline kasvatus).
- (3) XII klassi õpilast tunnustatakse kooli kiituskirjaga „Väga hea ja hea õppimise eest” kooli lõpetamisel, kui tema kooliastme hinded kõikides õppeainetes on „4” ja „5” või üks „3” (muusikaõpetus, kunstiõpetus või kehaline kasvatus).
- (4) Gümnaasiumi õpilast tunnustatakse kooli kiituskirjaga „Koolikohustuse eeskujuliku täitmise eest” iga trimestri lõpul, kui ta pole trimestri jooksul puudunud koolist ühtegi õppetundi (va juhud, mil õpilane on puudunud koolist kooli esindamise tõttu).

§ 21. Direktori käskkirjaga tunnustamine

- (1) Vastseliina Gümnaasiumi direktori käskkirjaga ning õppeperioodi lõpul kooli tänukirjaga tunnustatakse maakondlikel aineolümpiaadidel, -konkurssidel ja võistlustel esimese kolme hulka tulnud õpilasi ning vabariiklikel võistlustel edukalt esinenud õpilasi. Ettepaneku tunnustamiseks teeb klassijuhataja või aineõpetaja.
- (2) Vastseliina Gümnaasiumi direktori käskkirjaga tunnustatakse maakondlikel spordivõistlustel esimese kolme hulka tulnud õpilasi ning vabariiklikel võistlustel edukalt esinenud õpilasi. Ettepaneku tunnustamiseks teeb klassijuhataja ja / või aineõpetaja.
- (3) Vastseliina Gümnaasiumi direktori käskkirjaga tunnustatakse õpilast mõne muu tunnustust vääriava teo eest. Ettepaneku tunnustamiseks teeb klassijuhataja ja / või aineõpetaja.

6. jagu

ÕPILASTE NÕUSTAMINE

§ 22. Õpilaste nõustamine ja hariduslike erivajadustega õpilased

- (1) Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.
- (2) Andekate õpilaste arendamiseks toimuvad ülekoolilised aineolümpiaadid, konkursid, võistlused. Edukamad õpilased suunatakse maakondlikele aineolümpiaadidele, konkurssidele või võistlustele. Andekate õpilaste arendamisel toimub koostöö Tartu Ülikooli Teaduskooliga.
- (3) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada valikainetele mõeldud tunniressurssi.
- (4) Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanemad. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava (IÕK).
- (5) Iga aineõpetaja viib vähemalt üks kord nädalas läbi ainekonsultatsiooni nii, et see aeg sobiks igale õpilasele. Konsultatsioonitundide graafik koostatakse iga trimestri alguses ja seda kajastatakse kooli infostendil ning kooli kodulehel.
- (6) Õpilase nõustamise ja toetamise eesmärgil toimuvad koolis:
  - 1) õpilaste arenguestlused;
  - 2) ainealased konsultatsioonid;
  - 3) aineõpetaja individuaalne juhendamine;
  - 4) diferentseeritud hindamine;
  - 5) logopeediline ja eripedagoogiline nõustamine;
  - 6) sotsiaalpedagoogi nõustamine;
  - 7) psühholoogiline nõustamine;

- 8) kooliõe nõustamine;
  - 9) individuaalse õppekava koostamine;
  - 10) kooliväliste spetsialistide nõustamine koolis.
- (7) Haridusliku erivajadusega õpilasele võib riigieksamiteks taotleda eritingimusi, mis tähendavad õpilase jaoks eksami just tema võimetele vastavaks kohandamist. Eksami korralduses ja/või sooritamise viisis tehakse õpilase erivajaduse tõttu tema jaoks muudatusi. Eritingimusi riigieksamil võib taotleda, kui õpilane on võimeline saavutama ettenähtud õpitulemusi klassikaaslastega võrdväärset tasemel, kuid vajab selleks oma erivajadusest tulenevalt kauem aega, teistsugust töövormi vms. Üldjuhul võimaldatakse eksamineerimiseks eritingimusi õpilasele, kes on haridusliku erivajaduse tõttu toetatud ka igapäevases õppetöös ning kelle erivajaduse olemasolu kohta on märge Eesti Hariduse Infosüsteemis.

7. jagu

KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS

§ 23. Karjääriõpetuse lähtealused

- (1) Karjäärinõustamisega koolis aidatakse õpilasel arendada teadlikult iseennast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja edasiõppimise võimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjäärioskuste tegemist ja eneseteostust.
- (2) Karjääriõpetuse peateemadeks on:
  - 1) enesetundmine ja selle tähtsus karjääri planeerimisel;
  - 2) õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmaõppimine;
  - 3) karjääri planeerimine ja otsustamine.
- (3) Vastseliina Gümnaasiumis kuuluvad karjääriteenuste süsteemi:
  - 1) erinevate õppimisvõimaluste tutvustamine klassijuhataja tundides ning erinevates ainetundides (eriti ühiskonnaõpetuse tundides);
  - 2) valikainete olemasolu;
  - 3) läbivate teemade käsitlemine ainetundides;

- 4) silmaringi laiendamine läbi messide ning vastavasisuliste ürituste külastamise kaudu;
  - 5) õppekäikude korraldamine erinevatesse ettevõtetesse;
  - 6) kohtumiste korraldamine erinevate spetsialistide, teiste koolide esindajate, vilistlastega;
  - 7) maakonna karjäärinõustaja juhendamisel kutsesobivustestide täitmine, õpiplaani koostamine ning rollimängud;
- (4) Karjääri planeerimisel kasutatakse koolis nii individuaalseid kui ka grupinõustamisi. Õpilase individuaalsel nõustamisel võib soovi korral osaleda ka lapsevanem. Vajadusel lepatakse kokku korduskohtumine.
- (5) Grupinõustamisel osaleb kogu klass, grupp. Grupinõustamisel tehakse erinevaid teste, rollimänge ja tutvustatakse erinevaid õppimisvõimalusi.
- (6) Karjäärialaselt nõustavad koolis õpilasi sotsiaalpedagoog, klassijuhataja ning aineõpetajad vastavalt oma pädevustele.

8. jagu

ÕPETAJA TÖÖKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

§ 24. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

- (1) Õpetaja koostab kooli õppekava alusel oma töökava, mis arvestab kooli õppe-ja arengusuundi ning eripära, samuti klassi omapära ja suundumust, õpilaste vaimseid võimeid ja kooli materiaalseid ressursse. Töökava seab raamid, kuid ei tohi liigselt piirata õpetaja loovust.
- (2) Töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö õppetunnis. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli ekskursiooni, õppekäigu või matkana. Töökava koostamine ja arendamine kuulub õpetaja kohustuste hulka.
- (3) Töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja materjale, õpetajatevahelist koostööd ning õppeaasta üldtööplaani.
- (4) Õpetaja töökavad on vormistatud kursuste kaupa.
- (5) Õpetaja töökavas on õppesisu liigendatud ulatuslikumate õppeteemade järgi. Näidatud on olulisemad alateemad, kasutatav õppevara ja lisamaterjal, oodatavad õpitulemused ja

nende kontrollimise-hindamise aeg ning meetodid, lõiming teiste õppeainetega, läbivate teemade rakendamine.

- (6) Õpetaja võib vastavalt ainespetsiifikale oma töökava täiendada lisaalajaotustega.
- (7) Töökava alusel kavandab õpetaja iga konkreetse õppetunni, milles võimalusel arvestab õpilaste individuaalset võimekust. Õppetunni kava koostamise vormi valib õpetaja ise.
- (8) Õpetaja töökava on koostatud tööks kindlas klassikollektiivis. Õpetaja vastutab töökavas ettenähtud terviku õpetamise eest. Töökava on töö üldise planeerimise aluseks, kuid õpetajal on, arvestades konkreetset situatsiooni, lubatud erandina kalduda töökavas planeeritust 10 kalendaarse õppepäeva ulatuses kõrvale. Suuremate kõrvalekallete puhul tuleb töö ümber planeerida.
- (9) Kursuse algul teeb õpetaja oma töökava alusel õpilastele teatavaks õppeaines nõutavad õpitulemused, nende kontrollimise/hindamise aja ja vormi ning kokkuvõtva hinde kujunemise põhimõtted. Samas teeb õpetaja teatavaks konsultatsioonide, järelvastamise ja järeltööde sooritamise korra ja ajad.
- (10) Õpetaja esitab elektroonselt vormistatud töökava õppejuhile enne kursuse algust.

9. jagu

ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

§ 25. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- (1) Kooli õppekava koostamine ja arendamine toimub õpilaste ja õpetajate, õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu, kooli ja lastevanemate, kooli omaniku, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostöös riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.
- (2) Kooli õppekava koostamisel ja arendamisel kasutatakse erinevaid töövorme. Parandus- ja muudatusettepanekuid võivad esitada kõik õppenõukogu liikmed. Kooli juhtkond esitab uuendatud õppekava õppenõukogule, hoolekogule, õpilasesindusele arvamuse avaldamiseks iga õppeaasta lõpus.
- (3) Kooli õppekava kinnitab direktor. Muudatused hakkavad kehtima järgmisest õppeaastast.
- (4) Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.